

Geir Fjeld

Soppkontrollør og hobby-botaniker

Ellers: Bonde, webdesigner og kommunikasjonsrådgiver

Tema i dag: Seks vanlige nyttevekster – historie og tradisjonell bruk

To trær og fire planter

- Bjørk
- Selje
- Nesle
- Meldestokk
- Geitrams
- Karve

Bjørk (Betula)

Bjørk - Stikkord

- Tre arter + hybrider
- Sevjetapping
- Ved og materialer
- Støypelut
- Never
- Birkebeinerne
- Knuskkjuka
- Blader rik på vitamin C

Selje – pil – vier (Salix)

Selje/pil - Stikkord

- Flere hundre arter/hybrider
- Gåsunsetreet, insekter
- Beitende dyr
- Håndverk og redskaper
- Ildkjuker
- De gamle egypterne
- Salisylsyre, smertestillende mm
- Dempende på sexlysten?

Stornesle/brennesle – *Urtica dioica*

Brennesle - Stikkord

- Stornesle og smånesle
- Næringskrevende ugress
- Rik på næringsstoffer
- Mat for folk og fe
- Høyt nitratinnhold
- Tekstilplante
- Kvalsundbåten og Osebergskipet
- Mot giktplager
- Lykkebringer

Meldestokk – *Chenopodium album*

Meldestokk - Stikkord

- Forhatt ugress
- Meget næringsrik
- Frøene 15% protein, 50% karbohydrater
- Kosttilskudd
- Europeisk: Fat hen
- Lite om medisinsk bruk
- Jernalderen, Tollundmannen

Geitrams – *Chamaenrion angustifolium*

Geitrams - Stikkord

- Eldmørkje / fireweed
- «Krigens orkidé»
- 80.000 frø pr plante
- Fôrtilskudd melking
- Spiselig grønt og blomster
- Teplante – Korporjete
- Rosa saft av blomstene

Karve – *Carum carvi*

Karve - Stikkord

- Vill, og en foredlet art
- Funnet i steinalderbosetninger
- Innført Norge i middelalderen?
- Skattet krydderurt
- Medisinplante
- Suppegrønt og rotgrønnsak
- Frø mot trolldom og onde makter